

MOCIÓ EN DEFENSA DEL ROL DELS JUTGES I JUTGESSES DE PAU I PER LA RECUPERACIÓ DE LES SEVES FUNCIONS HISTÒRIQUES

EXPOSICIÓ DE MOTIUS

Els Jutjats de Pau han estat, des de fa més de 150 anys, una peça clau en la vertebració de la justícia de proximitat al nostre país. Han actuat com a institucions útils, properes i eficients per resoldre conflictes veïnals, facilitar la conciliació civil i gestionar tràmits essencials del Registre Civil, incloent-hi la celebració de matrimonis civils, una funció d'alt valor simbòlic i comunitari.

Amb l'aprovació de la Llei Orgànica 1/2025, de 2 de gener, es consuma la transformació de la planta judicial amb la creació de les Oficines de Justícia municipals, on s'integren els Jutjats de Pau. Aquest nou model en el text inicial proposat pel govern espanyol suposava la desaparició definitiva dels Jutges i jutgeses de Pau. Després del seu pas pel Congrés de Diputats es va garantir la supervivència d'aquesta institució història del país però no es va poder evitar una pèrdua en termes de sobirania local i de funcions històriques dels jutges i jutgeses de pau, entre les quals destaca l'eliminació de la competència per oficiar matrimonis civils a partir del passat 3 d'abril de 2025.

Aquest canvi pot implicar una desconexió entre la institució i la comunitat, especialment en municipis petits i mitjans com el nostre, on els jutges i jutgeses de pau tenen un reconeixement social consolidat i una funció cohesionadora. A més, la pèrdua d'aquestes atribucions ha estat justificada de manera insuficient i contrària a l'esperit municipalista que ha caracteritzat tradicionalment l'organització judicial al nostre territori.

A casa nostra, aquesta minva de competències en una institució més que centenària podria posar en risc el necessari accés a la justícia, especialment en un municipi que té una realitat geogràfica i social complexa, on els nuclis de Mont-roig i Miami-Platja comparteixen administració però tenen necessitats diferenciades.

Els ajuntaments, que històricament han estat part activa en la proposta i elecció d'aquests càrrecs, veuen també minvat el seu paper, mentre que la nova estructura centralitza competències i pot generar una burocratització que allunyi la ciutadania de la justícia.

Per tot això, el Grup Municipal d'Esquerra Republicana de Catalunya-AM proposa al Ple de l'Ajuntament de Mont-roig del Camp l'aprovació dels següents

ACORDS

1. **Instar el Govern de l'Estat** a modificar la Llei Orgànica 1/2025 per tal de restituir la competència dels jutges i jutgeses de pau per oficiar matrimonis civils, en reconeixement a la seva trajectòria, legitimitat democràtica i valor social.

2. **Instar la Generalitat de Catalunya**, com a administració competent en justícia de pau segons l'article 108 de l'Estatut d'Autonomia, a defensar el paper dels jutges i jutgesses de pau en el si de la Conferència Sectorial de Justícia i a impulsar el reconeixement ple de les seves funcions.
3. **Reiterar el compromís d'aquest Ajuntament** amb la justícia de proximitat, demanant que les noves Oficines de Justícia municipals no esdevinguin espais burocràtics, sinó veritables eines de servei a la ciutadania, amb una dotació adequada i amb plena col·laboració amb el món local.
4. **Reclamar que es garanteixin els recursos humans i materials suficients** per al correcte funcionament de les Oficines de Justícia al nostre municipi, sense que això suposi una càrrega econòmica injusta per al nostre Ajuntament.
5. **Donar trasllat d'aquest acord** al Ministeri de Justícia, al Departament de Justícia de la Generalitat de Catalunya, a la Federació de Municipis de Catalunya, a l'Associació Catalana de Municipis, i als grups parlamentaris del Parlament de Catalunya i del Congrés dels Diputats.

Irene Aragonès Gràcia

Portaveu Grup Municipal ERC-AM

Mont-roig del Camp, 6 d'abril de 2025